

ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ
TENDERS REVIEW AUTHORITY

Λεωφ. Γρίβα Διγενή 81-83, 2ος όροφος, Τ.Θ. 24820, 1304 Λευκωσία
Τηλ.: 22445100, Φαξ: 22445107, Email: tra@aap.gov.cy, Web: www.tra.gov.cy

Προσφυγή Αρ. 08/2024

Μεταξύ:

GCC COMPUTERS LTD

Αιτητών

v.

ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Αναθέτουσας Αρχής

**Αναθεωρητική Αρχή
Προσφορών**

Ανδρούλα Πούγιουρου, Πρόεδρος
Κάριν Γεωργιάδου, Μέλος
Ανδρέας Καρύδης, Μέλος
Πάρις Κωνσταντινίδης, Μέλος
Χριστίνα Σαββίδου, Μέλος

Αιτητές:

GCC COMPUTERS LTD

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Αναστασία Παπαμιχαήλ δια Α & Α Κ. Αιμιλιανίδης, Κ. Κατσαρός & Συνεργάτες Δ.Ε.Π.Ε., Δικηγόρο Αιτητών
2. Σωτήρη Παφίτη δια Α & Α Κ. Αιμιλιανίδης, Κ. Κατσαρός & Συνεργάτες Δ.Ε.Π.Ε., Δικηγόρο Αιτητών

Αναθέτουσα Αρχή:

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Στεφανία Χατζηστεφάνου, Δικηγόρο της Δημοκρατίας Α΄
2. Νικόλα Ιταλό, Λειτουργό Πολιτικής Άμυνας

Ημερομηνία έκδοσης Απόφασης Π.Μ.: 20 Φεβρουαρίου 2024

**ΑΠΟΦΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΠΡΟΣΩΡΙΝΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΓΙΑ
ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΜΕΤΡΩΝ Ή ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΕΠΙΔΙΚΟ
ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ**

Η παρούσα διαδικασία αφορά την εξέταση του ενδεχόμενου χορήγησης προσωρινών μέτρων για αναστολή «οποιασδήποτε μέτρων ή ενεργειών σχετικών προς τον επίδικο διαγωνισμό, μέχρι την έκδοση τελικής απόφασης της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών επί της Προσφυγής». Η υπό κρίση προσφυγή καταχωρήθηκε από τους Αιτητές («Επιτυχών Προσφοροδότης») και βάλλει κατά της απόφασης της Πολιτικής Άμυνας («Αναθέτουσα Αρχή») ακύρωσης του Διαγωνισμού αρ. CD001/2022 με τίτλο «*Provision of services for the implementation, maintenance/operations, and support of a Public Warning System*».

Η προσβαλλόμενη με την παρούσα προσφυγή απόφαση προέκυψε μετά την απόφαση της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών επί των συνεκδικασθεισών Προσφυγών Αρ. 24/2023 και 25/2023, Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου κ.α. - ν- Πολιτικής Άμυνας Κύπρου, ημερ. 25.09.2023, με την οποία αποφασίστηκαν τα εξής:

«...κρίνουμε ότι η σύνθεση της Επιτροπής Αξιολόγησης στις συνεδρίες οι οποίες οδήγησαν στη λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης δεν ήταν νόμιμη. Η προσβαλλόμενη απόφαση πάσχει. Κατά συνέπεια, η διαδικασία έχει επιμολυνθεί και καθίσταται αχρείαστη η εξέταση των ζητημάτων που αφορούν την ουσία της υπόθεσης»

Ενόψει της πιο πάνω διαπίστωσης, οι προσφυγές των δύο αποτυχόντων προσφοροδοτών είχαν επιτυχή κατάληξη και η προσβαλλόμενη απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής να κατακυρώσει το διαγωνισμό στην εταιρεία GCC Computers Ltd, Αιτητές στην παρούσα προσφυγή, ακυρώθηκε χωρίς οποιαδήποτε άλλη διαταγή.

Ανεξάρτητα της πιο πάνω κατάληξης η Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών σημείωσε στην απόφαση της για σκοπούς οδήγησης των Αναθετουσών Αρχών, όπως καταγράφεται η ιδιότητα με την οποία συμμετέχουν μη μέλη σε συνεδρίες διοικητικών οργάνων και να είναι ιδιαίτερα προσεκτικές σε θέματα δημόσιας τάξης, ώστε να ολοκληρώνονται χωρίς καθυστερήσεις οι δημόσιοι διαγωνισμοί.

Ως αποτέλεσμα της πιο πάνω απόφασης, με επιστολή της ημερομηνίας 30.01.2024 η Αναθέτουσα Αρχή ενημέρωσε τους Αιτητές ότι στις 19.10.2023 προέβη στην ακύρωση του Διαγωνισμού. Οι Αιτητές αντέδρασαν με την καταχώρηση της παρούσας προσφυγής, στα πλαίσια της οποίας ζήτησαν την έκδοση προσωρινών μέτρων αίτημα στο οποίο έφερε ένσταση η Αναθέτουσα Αρχή.

Κατά την ενώπιον μας διαδικασία η δικηγόρος των Αιτητών επιμένοντας στο αίτημα της για τη χορήγηση προσωρινών μέτρων, υπέβαλε ότι η χορήγηση των

μέτρων στην παρούσα διαδικασία είναι επιβεβλημένη ενόψει πρόθεσης της Αναθέτουσας Αρχής να προχωρήσει με την προκήρυξη νέου διαγωνισμού.

Στήριξε δε την εισήγηση της στις πρόνοιες του άρθρου 5 του περί των Διαδικασιών Προσφυγής στον Τομέα της Σύναψης των Δημοσίων Συμβάσεων Νόμου του 2010 (Ν104(Ι)/2010), στη νομολογία του ΔΕΕ και στις αποφάσεις της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών (ΑΑΠ) τονίζοντας ότι δεν υπάρχει οτιδήποτε που να επηρεάζει τη χορήγηση των προσωρινών μέτρων.

Από την πλευρά της η δικηγόρος της Αναθέτουσας Αρχής υποστηρίζοντας την ένσταση της στη χορήγηση των προσωρινών μέτρων εισηγήθηκε, με παραπομπή σε νομολογία, στην οποία ιδιαίτερη αναφορά θα γίνει πιο κάτω, ότι η προσβαλλόμενη με την παρούσα προσφυγή απόφαση συνιστά αρνητική διοικητική πράξη και ως τέτοια δεν είναι δεκτική αναστολής. Πρόταξε δε ότι δεν υπάρχει στην παρούσα περίπτωση οτιδήποτε για να ανασταλεί, τονίζοντας περαιτέρω το γεγονός της συγχρηματοδότησης του έργου από την Ευρωπαϊκή Ένωση από την οποία εξασφαλίστηκαν €4.500.000,00 αφήνοντας να νοηθεί ότι είναι υπαρκτό το ενδεχόμενο απώλειας χρημάτων αλλά και της καθυστέρησης που θα προκύψει στην εκτέλεση του έργου. Ήταν εισήγηση της ότι οι Αιτητές δεν θα υποστούν καμία ζημιά από τη μη χορήγηση των μέτρων.

Για το θέμα της αδυναμίας χορήγησης προσωρινών μέτρων, ως εκ της κατ' ισχυρισμόν φύσεως της προσβαλλόμενης διοικητικής πράξης ως αρνητικής, η

δικηγόρος των Αιτητών πρόβαλε αντίθετη άποψη ότι δηλαδή με την προσβαλλόμενη απόφαση σαφώς και επηρεάζονται δυσμενώς τα δικαιώματα των Αιτητών εφόσον είναι ο επιτυχών προσφοροδότης στο διαγωνισμό, οπότε δεν πρόκειται για αρνητική πράξη.

Θα δώσουμε προτεραιότητα στην εξέταση του εγερθέντος θέματος ως προς τη φύση της προσβαλλόμενης διοικητικής απόφασης εφόσον τυχόν επιτυχία του συγκεκριμένου λόγου ένστασης πιθανόν να κρίνει και την τύχη του αιτήματος για προσωρινά μέτρα χωρίς να χρειαστεί να υπεισέλθουμε στην εξέταση της ουσίας του αιτήματος.

Εξετάσαμε τις εκατέρωθεν θέσεις υπό το φως της νομολογίας και των γεγονότων της υπόθεσης.

Σημειώνουμε καταρχάς ότι είναι πρόδηλη η ανάγκη ταχείας διεκπεραίωσης του διαγωνισμού ενόψει και της συγχρηματοδότησης από πλευράς Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτή όμως η ανάγκη δεν αρκεί για τους σκοπούς της παρούσας διαδικασίας αλλά θα πρέπει να ειδωθεί σε συνάρτηση με τους υπόλοιπους παράγοντες που έθεσε ο νομοθέτης με το άρθρο 24 (2) του Νόμου 104(I)/2010.

Η δυνατότητα χορήγησης προσωρινών μέτρων από την ΑΑΠ προνοείται από το άρθρο 5 (2) (β) του Νόμου 104(I)/2010.

Για τη χορήγηση προσωρινών μέτρων η ΑΑΠ συνυπολογίζει τους παράγοντες που προνοούνται από το άρθρο 24 (2) του Νόμου 104(I)/2010. Παραθέτουμε αυτούσιο το άρθρο:

«Κατά την εξέταση του ενδεχόμενου λήψης προσωρινών μέτρων, κατά το προβλεπόμενο στην παράγραφο (α) του εδαφίου (1), η Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών συνυπολογίζει τις πιθανές συνέπειες των προσωρινών μέτρων για όλα τα συμφέροντα που ενδέχεται να ζημιωθούν, καθώς και το δημόσιο συμφέρον, και δύναται να αποφασίσει να μην προβεί στη χορήγηση τέτοιων μέτρων σε περίπτωση που, κατά την κρίση της, οι αρνητικές τους συνέπειες είναι περισσότερες από τα οφέλη τους:

Νοείται ότι, η απόφαση της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών να μην χορηγήσει προσωρινά μέτρα δεν θίγει τις λοιπές αξιώσεις που προβάλλει ο ενδιαφερόμενος προσφέρων ή υποψήφιος που έχει προσφύγει στην Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών»

Έχει πλειστάκις σημειωθεί ότι οι διαδικασίες ενώπιον της ΑΑΠ έχουν θεσπιστεί με σκοπό την εναρμόνιση της Κυπριακής Δημοκρατίας με τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες. Συνάμα εξυπηρετούν την ανάγκη όπως οι δημόσιοι διαγωνισμοί διαπνέονται από νομιμότητα αλλά και την ελαχιστοποίηση του κινδύνου καταβολής αποζημιώσεων στην περίπτωση που οι εγειρόμενοι, από τους Αιτητές, λόγοι στην Προσφυγή είναι βάσιμοι. Κάτι που οι Αναθέτουσες Αρχές οφείλουν να συνυπολογίζουν, ιδιαίτερα όταν φέρουν ένσταση στο ενδεχόμενο χορήγησης προσωρινών μέτρων.

Κύρια εισήγηση της δικηγόρου της Αναθέτουσας Αρχής για απόρριψη του αιτήματος για λήψη προσωρινών μέτρων, όπως αναφέρουμε ανωτέρω, είναι ότι η πράξη ακύρωσης του διαγωνισμού είναι αρνητική πράξη που σύμφωνα με τη νομολογία δεν επιδέχεται αναστολής. Προς τεκμηρίωση του ισχυρισμού της αυτού παρέπεμψε στις υποθέσεις **Soterios Goulelis - v – The Republic of**

Cyprus, (1969) 3 CLR 583, Πύθος (Διανομείς Νερού) Λίμιτεδ, Υπ. 881/2015, ημερ. 07.08.2015 και τέλος στην υπόθεση Hellenic Petroleum Cyprus Ltd - v - Κυπριακής Δημοκρατίας (2007) 3 ΑΑΔ 602.

Από δική μας αναδρομή στη νομολογία εντοπίσαμε επιπρόσθετα και την υπόθεση **Sanka Manjula Kankani Gamage - v - Κ. Δημοκρατίας (2008) 3 ΑΑΔ 463** η οποία αφορούσε στην προσβολή αρνητικής απόφασης επί αιτήματος για την ανανέωση της άδειας παραμονής της εφεσείουσας στην Κύπρο. Εκκρεμούσης της Προσφυγής καταχωρήθηκε από πλευράς εφεσείουσας αίτηση αναστολής εκτέλεσης της απόφασης, όπου κρίθηκε από το Εφετείο ότι με βάση την υφιστάμενη νομολογιακή αρχή ότι οι αρνητικές πράξεις των διοικητικών οργάνων δεν μπορούν να ανασταλούν μέσα στα πλαίσια αίτησης για προσωρινό διάταγμα (αφού ένα τέτοιο διάταγμα θα ισοδυναμούσε με έκδοση διοικητικής απόφασης από το δικαστήριο), ότι δεν ήταν δυνατή στην υπό κρίση περίπτωση η έκδοση του αιτούμενου διατάγματος.

Στο σύγγραμμα Βασίλειος Σκουρής: Η δικαστική αναστολή εκτελέσεως των διοικητικών πράξεων, 3^η έκδοση σελίδα 131 αναφέρονται τα εξής για το θέμα:

«Σύμφωνα με τον Code des Tribunaux administratifs et des Cours administratives d'appel, η αρμοδιότητα των διοικητικών δικαστηρίων να διατάσσουν την αναστολή εκτελέσεως των διοικητικών πράξεων, που έχουν προσβληθεί με αίτηση ακυρώσεως, είναι γενική, εφόσον πληρούνται οι ειδικές προϋποθέσεις της προσωρινής προστασίας. Τούτο ισχύει όμως, μόνο όταν η προσβαλλόμενη πράξη είναι εκτελεστή. Η ιδιότητα της εκτελεστότητας λείπει κατά τη νομολογία, όταν η αίτηση προσωρινής προστασίας έχει ως αντικείμενο την ρητή ή τεκμαιρόμενη άρνηση της διοικητικής αρχής να ικανοποιήσει ένα αίτημα του ιδιώτη. Κατά της αρνητικής διοικητικής πράξεως δεν χωρεί προσωρινή προστασία, διότι η αναστολή εκτελέσεως της αρνήσεως της διοικήσεως έχει τότε μόνο

ουσιαστικό περιεχόμενο, όταν επιβάλλει στην διοικητική αρχή την προσωρινή ικανοποίηση του αιτήματος του ιδιώτη. Τέτοιου είδους αρμοδιότητα δεν διαθέτουν ωστόσο τα δικαστήρια στο γαλλικό σύστημα της διοικητικής δικαιοσύνης, που σέβεται και τηρεί με απόλυτη συνέπεια την αρχή της διακρίσεως της δικαστικής από τη διοικητική εξουσία. Την ίδια λύση ακολουθεί εξ' άλλου και το δικό μας ΣτΕ, θεωρώντας κατά κανόνα απαράδεκτες τις αιτήσεις αναστολής εκτελέσεως των αρνητικών πράξεων της διοικήσεως.».

Σ' ό,τι αφορά τις υποθέσεις **Πύθος (Διανομείς Νερού) Λίμιτεδ - ν - Δημοκρατίας (ανωτέρω) και Soterios Goulelis - ν - The Republic (ανωτέρω)**, στις οποίες μας παρέπεμψε η δικηγόρος της Αναθέτουσας Αρχής διαπιστώνουμε ότι τα γεγονότα τους είναι εντελώς διαφορετικά από εκείνα της παρούσας υπόθεσης, εφόσον στη **Goulelis** επίδικο θέμα ήταν αίτηση για προσωρινό διάταγμα που να εμποδίζει την αναχώρηση του Αιτητή από την Κύπρο μέχρι να αποφασιστεί η Προσφυγή του εναντίον της άρνησης να του δοθεί άδεια άσκησης επαγγέλματος στην Κύπρο· στη δε **Πύθος** επιζητείτο η έκδοση προσωρινού διατάγματος αναστολής εκτέλεσης απόφασης να μην υπάρξει άλλη ανανέωση της άδειας έργου υδροληψίας.

Σε σχέση με την υπόθεση **Hellenic Petroleum Cyprus Ltd - ν - Δημοκρατίας (ανωτέρω)**, στην οποία επίσης μας παρέπεμψε η δικηγόρος της Αναθέτουσας Αρχής, αντικείμενο εξέτασης υπήρξε κατά πόσο η ανάκληση της πολεοδομικής άδειας και της άδειας οικοδομής συνιστούσαν αρνητικές πράξεις για σκοπούς προσωρινών μέτρων. Η Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου ανέτρεψε την πρωτόδικη απόφαση που θεώρησε την ανάκληση ως αρνητική πράξη, κρίνοντας την απόφαση ως θετικού χαρακτήρα. Παραθέτουμε το σχετικό απόσπασμα από την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου:

«Θα ασχοληθούμε πρώτα με τον δεύτερο λόγο έφεσης, ο οποίος αφορά στο συμπέρασμα του Δικαστηρίου ότι η πράξη ανάκλησης, στην ουσία ήταν αρνητική. Ο ευπαίδευτος συνήγορος για τους εφεσεύοντες εισηγήθηκε ότι δεν υπήρχε ούτε τυπικά ούτε κατ' ουσίαν αρνητική διοικητική πράξη, αλλά ανάκληση εκδοθείσας άδειας, που αποτελεί σαφέστατο παράδειγμα θετικής πράξης.

Συμφωνούμε με την πιο πάνω θέση. Στην προκειμένη περίπτωση σαφώς η πράξη ανάκλησης είναι θετική, αφού με την ανάκληση επηρεάζεται η κατάσταση πραγμάτων που προϋπήρχε της ανάκλησης. Όπως υπέδειξε η Ολομέλεια στη **Moyo & Another v. Republic (1988) 3 C.L.R. 1203**, στη σελίδα 1209, μια πράξη για να είναι αρνητική θα πρέπει να αφήνει το νομικό καθεστώς ανέπαφο. Σε μια τέτοια περίπτωση δεν επηρεάζονται τα υφιστάμενα δικαιώματα του Αιτητή. Ο σκοπός έκδοσης προσωρινής θεραπείας, είναι για να διατηρήσει το καθεστώς που υπήρχε πριν την έκδοση της απόφασης. Επομένως, όπου η πράξη μεταβάλλει το υφιστάμενο νομικό καθεστώς, όπως στην προκειμένη περίπτωση, τότε δεν μπορεί παρά να είναι θετική. Υπό τις περιστάσεις, η πράξη ανάκλησης, ως θετική, μπορεί να ανασταλεί αν συντρέχει λόγος».

Ενόψει της τελευταίας πιο πάνω απόφασης, θεωρούμε ότι οι αρχές που αυτή έχει θέσει ως προς τη φύση της πράξης ανάκλησης άδειας οικοδομής κλπ., εφαρμόζονται κατ' αναλογία και στην περίπτωση της πράξης ακύρωσης του διαγωνισμού στον οποίο «επιτυχών προσφοροδότης» ήταν οι Αιτητές. Με την ακύρωση του διαγωνισμού μεταβάλλεται το υφιστάμενο νομικό καθεστώς.

Από τη νομολογία και το απόσπασμα από το σύγγραμμα του **Σκουρή (ανωτέρω)** καθίσταται σαφές ότι αρνητική διοικητική πράξη για σκοπούς λήψης προσωρινών μέτρων, αναφέρεται σε άρνηση της διοίκησης να ικανοποιήσει ένα αίτημα του ιδιώτη που δεν είναι η παρούσα περίπτωση.

Είναι κατάληξη μας ότι η πράξη ακύρωσης του διαγωνισμού δεν συνιστά αρνητική πράξη, ως η εισήγηση της Αναθέτουσας Αρχής, με αποτέλεσμα αυτή να δύναται να αποτελέσει αντικείμενο χορήγησης προσωρινών μέτρων.

Μετά την πιο πάνω διαπίστωση μας θα προχωρήσουμε να εξετάσουμε το αίτημα επί της ουσίας.

Έχουμε διεξέλθει με μεγάλη προσοχή των εκατέρωθεν θέσεων υπό το φως της νομολογίας και των γεγονότων της υπόθεσης. Έχουμε επίσης συνυπολογίσει τις πιθανές συνέπειες των προσωρινών μέτρων για όλα τα συμφέροντα που ενδέχεται να ζημιωθούν, καθώς και το δημόσιο συμφέρον. Σημειώνουμε την καθυστέρηση από πλευράς Αναθέτουσας Αρχής να ενημερώσει για την απόφαση της για ακύρωση του διαγωνισμού τους Αιτητές, εφόσον από τη λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης, 19.10.2023, μέχρι την ημερομηνία ενημέρωσης των Αιτητών, 30.01.2024, μεσολάβησαν σχεδόν τρεισήμισι μήνες, καθυστέρηση για την οποία δεν ευθύνονται οι Αιτητές.

Δεν παραβλέπουμε από την μια τη γενική αναφορά της δικηγόρου της Αναθέτουσας Αρχής για συγχρηματοδότηση του έργου από την Ευρωπαϊκή Ένωση και ότι μπορεί να χαθούν κονδύλια και από την άλλη τις συνέπειες για τους Αιτητές προκήρυξης νέου διαγωνισμού, σε συνάρτηση με τους λόγους ακύρωσης της προσβαλλόμενης διοικητικής πράξης που προβάλλονται στην προσφυγή.

Στη βάση των ισχυρισμών της δικηγόρου της Αναθέτουσας Αρχής, κατά την αγόρευση της, ότι δηλαδή ο διαγωνισμός στον οποίο «επιτυχών προσφοροδότης»

ήταν οι Αιτητές και ότι με την ακύρωση του έπαψε να υφίσταται και ότι μπορεί να χαθούν κονδύλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως εκ της καθυστέρησης που θα προκληθεί στην εκτέλεση του έργου με τη λήψη των προσωρινών μέτρων, αφήνεται να νοηθεί ότι το ενδεχόμενο προκήρυξης νέου διαγωνισμού είναι υπαρκτό.

Σύμφωνα με όλα τα πιο πάνω καταλήγουμε ομόφωνα ότι δεν συντρέχει σοβαρός λόγος για την μη έκδοση των προσωρινών μέτρων.

Συνεπώς αποφασίζουμε τη χορήγηση των προσωρινών μέτρων για αναστολή των οποιωνδήποτε μέτρων ή ενεργειών σε σχέση με τον επίδικο διαγωνισμό και/ή της προκήρυξης νέου διαγωνισμού μέχρι την έκδοση τελικής απόφασης της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών επί της υπό της ως άνω τίτλο και αριθμό Προσφυγής.